

Preot Dr. Emil Nedelea CĂRĂMIZARU

MÂNA SFÂNTULUI IERARH NICOLAE DIN INIMA BUCUREȘTILOR

Editura *Cuvântul Vieții*
a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei
București • 2019

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

ISBN: 978-973-7866-94-3

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate Editurii *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei.

Orice reproducere, totală sau parțială, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform *Legii drepturilor de autor*.

© 2019 Editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei

Intrarea Miron Cristea, nr. 9, Sector 4, București

+40729 80 30 30

editura@arhiepiscopiabucurestilor.ro

Tipărit la TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

CUVÂNT ÎNAINTE

Există în istoria românească două jertfe care au devenit emblematice și simbolice: cea de pe Câmpia Turzii, din 1601, a voievodului unificator, Mihai Viteazul și cea de la Stambul, din 1714, a voievodului ctitor și creator de stil, Constantin Brâncoveanu. Aceste două figuri majore ale vechii noastre civilizații sunt legate între ele de o sacră relicvă, care este mâna dreaptă a Sfântului Mare Ierarh Nicolae al Mirei Lichiei.

Din vremea Viteazului și a mitropolitului Eftimie, adus pe căi tainice de la marele centru de pelerinaj italic, care este Bari, sfântul odor a fost martorul sfințirii, la 1707, de către Patriarhul Ierusalimului, a bisericii bucureștene *Sfântul Gheorghe* - Nou, ctitoria Brâncoveanului, îngropat în preajma mâinii Sfântului Nicolae. Așa cum aflu din relatarea vrednicului părinte paroh Emil Nedelea Cărmizaru, sfânta relicvă își revarsă și astăzi harul asupra credincioșilor, ceea ce o face o pioasă avuție, nu doar a lăcașului de la Kilometrul Zero al României, ci și a Bucureștilor și a întregii țări.

*Academician
Răzvan Theodorescu*

MÂNA SFÂNTULUI IERARH NICOLAE DIN INIMA BUCUREȘTILOR

Marele ierarh Nicolae al Mirelor Lichiei este cel mai cunoscut și iubit sfânt al Bisericii, recunoscut ca atare pe toate meridia-nele globului pământesc. Când îi rostim numele, care este de origine greacă – *Nikolaos*, format din cuvintele: *nike* (victorie), de la *nikao* (a învinge) și *laos* (popor) –, ne gândim mai întâi la bunătatea sa față de cei aflați în suferință.

El este considerat ocrotitorul familiei creștine, al copiilor, al fetelor care vor să se căsătorească, al marinarilor, pescarilor, farmaciștilor și avocaților, dar și al celor care suferă nedreptăți la judecată etc.

Sfântul Nicolae s-a născut la sfârșitul secolului al III-lea, în localitatea Patra, provincia Lichia, din Asia Mică, într-o familie înstărită și a primit, încă din fragedă pruncie, o educație creștină aleasă, conformă vocației sale vădite pentru viața duhovnicească.

După trecerea la cele veșnice a bunilor săi părinți, Teofan și Nona, Nicolae a dăruit celor sărmani toată averea moștenită, iar apoi a plecat în pelerinaj

la Locurile Sfinte, pe urmele Celui pe care Îl iubea cel mai mult: Mântuitorul Iisus Hristos. Îndrumat de Dumnezeu, Sfântul Nicolae s-a reîntors apoi în Mira, unde, după moartea arhiepiscopului locului, conform dorinței poporului, a fost ales episcop al Mirelor Lichiei, deși inițial, din smerenie, a refuzat această înaltă și sfântă demnitate.

A suferit mult pentru apărarea dreptei credințe, într-o perioadă grea pentru ocrotirea identității creștine, fiind chiar întemnițat pentru statornica și iubitoarea sa mărturisire a lui Hristos. În jurul anului 305, atunci când pe tronul Imperiului Roman a urcat providențialul împărat Constantin cel Mare (305-335), iar creștinii au putut să-și manifeste liber credința (Edictul de la Mediolanum – 313), Sfântul Nicolae a fost eliberat.

S-a dăruit pe sine pentru a-i sprijini pe cei neajutorați, ștergând lacrimile celor năpăstuiți, primind pe cei păcătoși spre îndreptarea lor și apărând cu îndârjire sfânta credință și Biserica lui Dumnezeu.

Este cunoscut faptul că a fost o prezență activă la primul Sinod Ecumenic al Bisericii, desfășurat la Niceea, în anul 325, unde cei 318 episcopi din toată lumea creștină au creat prima parte a Simbolului Credinței (Crezul).

Despre acest moment istoric vorbește un anume Teodor Anagnostul (anagnost – citeț), cel care a și scris lucrarea *Istoria Tripartită*. Informații relevante despre viața Sfântului Ierarh Nicolae provin și din alte surse istorice, precum *Encomionul (Cuvântare de laudă)* Sfântului Andrei Criteanul. Este menționată strădania Sfântului Nicolae în demersul său de a-l convinge pe Teognid (simpatizant al arienilor și episcop în Niceea, în anul 325) să treacă de partea celor dreptcredincioși. De asemenea, un alt izvor important îl reprezintă o biografie a Sfântului Nicolae, scrisă de un anume Mihail Arhimandritul, în care sunt amintite mai multe aspecte din viața pilduitoare și de o rară frumusețe duhovnicească a acestuia. Aici se vorbește și despre cunoscuta întâmplare cu cele trei fete care urmau să se căsătorească și care, primind ajutor din partea Sfântului Nicolae, au fost salvate de la căderea în păcatul desfrânării. Apoi, este prezentată alegerea sa ca episcop în Mira Lichiei, deși era doar mirean, arătându-se, totodată, ajutorul dat credincioșilor pe timpul foametei, precum și momentul distrugerii templului zeiței Diana. Printre alte mărturii istorice care pun în evidență personalitatea marcantă a Sfântului Ierarh Nicolae,

mai pot fi menționate: *Praxis de stratelatis* și *Praxis de tributo* sau *Sinaxarul constantinopolitan*, dar și unele texte liturgice importante pentru scoaterea în evidență a unei vieți dedicate lui Dumnezeu și oamenilor. Faptele și minunile Sfântului Nicolae sunt evidențiate și de către Sfântul Clement de Ohrida, care arată că acesta era cunoscut, în acea vreme, în toată lumea creștină¹.

Foarte important de consemnat este și faptul că în secolul al VI-lea, la Constantinopol, existau deja douăzeci și cinci de biserici închinare Sfântului Ierarh Nicolae, fiind atestate încă din acea vreme și pelerinaje ale credincioșilor la mormântul sfântului din Mira Lichiei. Aceste mărturii dovedesc pe deplin adevărul istoric conform căruia marele ierarh al Bisericii era cinstit ca atare încă din primele veacuri creștine.

Sfântul Ierarh Nicolae este respectat și iubit deopotrivă în întreaga creștinătate, chiar și în mediul religios protestant, unde, datorită prestigiului său, este considerat un important reper spiritual.

¹ Diac. Nicolae PREDĂ, *Documentele care ne vorbesc despre Sfântul Nicolae*, <<https://ziarullumina.ro/documentar/documentele-care-ne-vorbesc-despre-sfantul-nicolae-36403.html>>, 25 noiembrie 2019.

Conform învățăturii creștine ortodoxe, el este considerat chipul și modelul desăvârșit al slujirii preoțești, al iubirii și generozității creștine, „îndreptător credinței și chip blândețelor”, așa cum se arată în troparul său.

Biserica a rânduit sărbătorirea sa la începutul lunii decembrie, în apropierea slăvitului praznic al Nașterii Domnului. Putem spune, astfel, că sărbătorile de iarnă încep cu data de 6 decembrie, ziua de prăznuire a Sfântului Ierarh Nicolae. Așa cum se știe, el este iubit în mod deosebit de copii, care îl numesc „Moș Nicolae”, cel bun și aducător de multe și frumoase daruri, precursorul lui „Moș Crăciun”.

Ca teolog, Sfântul Nicolae a apărut cu dârzenie învățătura Bisericii despre dumnezeirea Mântuitorului Hristos, cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi, arătând prin aceasta că Dumnezeu, Cel Unul în ființă, se face om, ca omul să se poată îndumnezei. Astfel, prin acest demers cheno-tic, un ocean de iubire se revarsă asupra întregii umanități, cu scopul mântuirii tuturor celor care îl recunosc pe Domnul Iisus Hristos în viața lor. Sfântul Nicolae vorbește și despre cinstirea Maicii Domnului, pe care Biserica o recunoaște în calitatea ei de Născătoare de Dumnezeu.

*Icoana Sfântului Ierarh Nicolae
din biserica Sfântul Gheorghe - Nou*

Sfântul Ierarh Nicolae a trecut la Domnul la 6 decembrie 334, dată menționată și în cea mai cunoscută lucrare a Evului Mediu, *Legenda Aurea* (*Legenda Sanctorum*) a lui Jacoppo da Voragine (†1298)².

MÂNA PLINĂ DE HAR A SFÂNTULUI IERARH NICOLAE

Mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, se află de peste 400 de ani în biserica Parohiei *Sfântul Gheorghe* – Nou din București, ultima ctitorie a Sfântului Martir Constantin Brâncoveanu Voievod (1688-1714). Este un odor de o deosebită importanță istorică și spirituală pentru întreaga suflare creștină românească, făcând parte din patrimoniul național istoric al României.

Sfântul lăcaș, aflat în proximitatea bornei care marchează „Kilometrul Zero” al României, a fost ctitorit de către voievodul muntean în anul 1707, pe temeliile altor biserici mult mai vechi, construite pe același amplasament. Primul locaș istoric zidit

² Diac. Nicolae Preda, *Documentele care ne vorbesc despre Sfântul Nicolae...*

*Racla Sfântului Ierarh Nicolae din biserica
Sfântul Gheorghe - Nou*

aici este considerat de unii istorici, printre care și reputatul arheolog Panait I. Panait, ca fiind o biserică ctitorită în secolul al XV-lea³. Sfântul odor și biserica în care este adăpostit au fost martore, de-a lungul veacurilor, nenumăratelor vicisitudini

³ Dinu V. ROSETTI și Panait I. PANAIT, „Cercetări privind ctitoria brâncovenească de la Sfântul Gheorghe - Nou din București”, *București, Materiale de istorie și muzeografie*, VI (1968), p. 98; vezi și Dinu V. ROSETTI, „Săpăturile din preajma bisericii Sfântul Gheorghe - Nou”, *Materiale și cercetări arheologice*, VI (1959), p. 783.

*Biserica Sfântul Gheorghe - Nou la. anul 1837,
desen de Augustin Raffet*

naturale, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu și al Sfântului Nicolae, au trecut întotdeauna cu bine peste toate încercările care s-au ivit.

Racla cu moaștele făcătoare de minuni ale Sfântului Ierarh Nicolae este așezată într-un baldachin aflat în partea stângă a naosului bisericii. Mărturie vie a importanței prezenței sfântului făcător de minuni în inima Bucureștilor, prin cinstitele sale moaște, stă evlavia credincioșilor care, de-a lungul a mai multor generații, au primit mângâiere

*Biserica Sfântul Gheorghe - Nou
după restaurarea din anul 2014*

sufletească de la Sfântul Nicolae, model desăvârșit al bunătății spirituale. Cei ce și-au deschis cu smerenie și credință inimile în fața sfântului odor, au primit binecuvântare pentru împlinirea rugăciunilor. Dumnezeu împlinește voia Sa cu lumea prin oameni aleși, un exemplu de necontestat fiind,

în acest sens, Sfântul Ierarh Nicolae. Astfel, prin trupul său luminat de Duhul Sfânt, toți dreptmăritorii creștini primesc bucurie, speranță și multă pace duhovnicească. Tocmai de aceea, această mână dreaptă și milostivă a Sfântului Nicolae veghează, dintr-un locaș cu valoare de simbol național aflat în inima Bucureștilor, poporul dreptslăvitor și aduce tuturor credincioșilor bucurie, speranță și multă pace spirituală.

STRĂMUTAREA MOAȘTELOR SFÂNTULUI IERARH NICOLAE DIN MIRA LICHIEI LA BARI

Aflat pe țărmul Mării Adriatice, orașul Bari este un important loc de pelerinaj pentru creștinii din întreaga lume, deoarece aici sunt adăpostite moaștele Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei. Bazilica din Bari a fost ridicată special pentru a primi moaștele acestui mare sfânt, aduse din Mira Lichiei (astăzi localitatea Demre din sudul Turciei) de către un grup de marinari originari din Bari, care doreau să le ferească de invazia armatelor musulmane.

SURSA: Ziarul Lumina

Mormântul Sfântului Ierarh Nicolae de la Bari

Conform unei vechi tradiții, acest lucru s-a petrecut cu voia Sfântului Nicolae, care apăruse în visul unui preot, spunându-i că dorința sa este ca mormântul să-i fie mutat la Bari. „Mergi și spune poporului acestuia ca, ducându-se în Mira, cetatea Lichiei, să ia de acolo moaștele mele și, aducându-le aici, să le pună în această cetate” – a fost îndemnul primit în vis de către preot. Cutremurat, acesta a mers în biserică și a povestit cele petrecute. Cei din cetatea Bari au luat trei corăbii și, dându-se drept

negustori, au mers în Mira pentru a îndeplini rugămintea Sfântului. Potrivit unei alte tradiții vechi, Sfântul Nicolae alesese orașul Bari ca loc de înmormântare încă din timpul vieții sale.

Cinstitele sale moaște au ajuns la Bari în ziua de 9 mai a anului 1087, fiind primite de credincioși cu bucurie și mare fast. Evident, era nevoie de un loc potrivit în care aceste sfinte odoare să fie depuse. Așa avea să înceapă construirea bazilicii Sfântului Nicolae din Bari, finalizată în anul 1197. Cripta unde urmau să fie așezate moaștele sfântului a fost prevăzută cu coloane susținute de capiteli bizantine și romanice, fiind finalizată în anul 1089 de către Papa Urban al II-lea⁴.

MĂRTURII ISTORICE PRIVITOARE LA MÂNA SFÂNTULUI IERARH NICOLAE

În rândul mărturiilor istorice care ne ajută să deslușim unele aspecte privitoare la contextul istoric în care, prin intermediul domnitorului Mihai Viteazul, mâna Sfântului Ierarh Nicolae a ajuns

⁴ Nicoleta OLARU, *Casa din Bari a Sfântului Ierarh Nicolae*, <<https://ziarullumina.ro/documentar/casa-de-la-bari-a-sfantului-ierarh-nicolae-63059.html>>, 25 noiembrie 2019.

la București, se înscriu și informațiile lui Roberto Monaco (monahul). Acest călugăr mărturisea, în jurul anilor 1135-1140, că, după strămutarea moaștelor Sfântului Nicolae din Mira Lichiei în Cetatea Bari, în anul 1087, și apoi, după ce acestea au fost depuse în cripta bazilicii de către Papa Urban al II-lea, un braț al Sfântului Ierarh Nicolae a fost lăsat în afara mormântului. Ulterior, acesta a fost așezat într-o raclă ferecată cu aur și depus într-un loc special amenajat, lângă altarul care adăpostește celelalte moaște ale sfântului⁵.

De asemenea, o veche cronică rusească ce provine din zona Kiev - Cernigoz (regiunea Cernigău din Ucraina de astăzi) confirmă veridicitatea acestui fapt, menționând că în anul 1095, când Papa Urban al II-lea a așezat sfintele odoare sub altarul criptei bazilicii din Bari, a lăsat afară din mormânt un braț al Sfântului Ierarh Nicolae⁶. Acest document istoric este susținut și de o miniatură ce provine din aceeași sursă slavă, care a apărut mai târziu într-o lucrare din secolul al XVI-lea, în care

⁵ Gerardo CIOFFARI, „Che fine fece il Bracio di San Nicolla Esposto ai fede linel 1089?”, *Bolletino di San Nicola*, LXI (2012), 3, pp. 10-17.

⁶ Gerardo CIOFFARI, „Che fine fece il Bracio di San Nicolla...”, p. 10.

este înfățișat un grup de pelerini aflați în bazilica din Bari, care venerează mâna Sfântului Nicolae.

Ceea ce putem lesne distinge, analizând vizual această miniatură este faptul că, în mod evident, pelerinii cinstesc mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Nicolae. Acest important amănunt poate fi observat cu ușurință privind așezarea anatomică a mâinii sfântului, prezentată în această străveche miniatură (foto p. 20).

Alături de Roberto Monaco, această atestare istorică este menționată de încă doi autori: istoricul normand Oderico Vitale și un geograf al unei mănăstiri din Nordul Normandiei⁷. Narațiunea istorică este pusă în evidență și de unii pelerini din acea vreme, care, întorcându-se de la Ierusalim în Normandia, au trecut și prin Bari.

Se spune, de asemenea, că acest odor a dispărut în condiții misterioase în perioada Evului Mediu, fapt care corespunde cu perioada în care domnitorul valah Mihai Viteazul a adus în țară cinstitul și prețiosul odor.

În secolul al XX-lea, mai precis în anul 1957, a avut loc deshumarea moaștelor Sfântului Nicolae, aflate în bazilica din Bari. Acest demers, de

⁷ Gerardo CIOFFARI, „Che fine fece il Bracio di San Nicolla...”, p. 11.

SURSA: Bollettino di San Nicola

*Delerini care cinstese mâna
Sfântului Ierarh Nicolae,
în bazilica din Bari, anul 1095*

asemenea istoric, a fost susținut de către un grup de specialiști, sub autoritatea lui Luigi Martino, la acea vreme profesor de anatomie și rector al Universității de Medicină din Bari, eveniment la care a participat și Arhiepiscopul Enrico Nicodemo⁸.

După deshumare, echipa cercetătorilor a pus în ordine anatomică sfintele oseminte, pentru a fi expertizate și examinate din punct de vedere antropologic. După această examinare, putem aprecia că în cripta bazilicii *San Nicola* din Bari lipsește o importantă parte din moaștele (osemintele) Sfântului Ierarh Nicolae⁹. Așadar, lăcașurile din Europa unde se mai află fragmente din moaștele Sfântului Ierarh Nicolae, inclusiv la Veneția, pot avea o justificare firească în privința autenticității acestora, ținând cont de rezultatul demersului antropologic din anul 1957. Spre exemplu, un braț, din punct de vedere anatomic, are, desigur, mai multe componente, ceea ce înseamnă că pot exista fragmente din același braț în mai multe locuri.

⁸ Gerardo CIOFFARI, „Che fine fece il Bracio di San Nicolla...”, pp. 16-17.

⁹ Gerardo CIOFFARI, „Che fine fece il Bracio di San Nicolla...”, p. 17.

ADUCEREA MOAȘTELOR SFÂNTULUI IERARH NICOLAE ÎN ȚARA ROMÂNEASCĂ

Între cei care au fost călăuziți de credința bine-făcătoare a lucrării sfinților în Biserica lui Hristos a fost și un cleric grec (după unele tradiții monah) care, în perioada Evului Mediu, a mers în pelerinaj la Bari pentru a aduce cuviincioasă cinstire moaștelor Sfântului Ierarh Nicolae.

Mergând la Bari, a ajuns să slujească la biserica unde se aflau moaștele Sfântului Nicolae. Pentru că voievodul Mihai Viteazul (domn al Țării Românești între anii 1593-1600) avea mare evlavie la Sfântul Ierarh Nicolae (care, în împrejurări deosebit de grele pentru viitorul voievod, atunci când acesta era Mare Ban al Craiovei, după stăruitoare rugăciuni, printr-o mare minune, i-a salvat viața), a încredințat acestui cleric o misiune duhovnicească deosebit de importantă: aceea de a stăruii pe lângă cei în drept de la Bari, în vederea aducerii moaștelor Sfântului Nicolae la București.

Sfânta mână a ajuns în Țara Românească, iar Mihai Viteazul și-a văzut visul împlinit.

Domnitorul a încredințat prețiosul odor Mitropolitului Eftimie al Țării Românești (1594-1602) și cu

multă evlavie i-a cerut acestuia ca mâna sfântului să fie ferecată în aur și împodobită cu pietre scumpe. Astfel, conform dorinței domnitorului, sfintele moaște au fost așezate într-o raclă frumoasă, împodobită cu filigrane, iar degetele au fost acoperite în ajur¹⁰.

Alte surse spun că moaștele Sfântului Nicolae au ajuns la București, ca un dar al Arhiepiscopului de Bari pentru Mihai Viteazul, în urma luptei antio-tomane duse de voievod, apărător al creștinismului la porțile Europei. Susținerea acestei ipoteze are ca potențial fundament faptul că Mihai Viteazul a fost numit chiar de către Papa Clement al VIII-lea: „Cavaler al lui Hristos și apărător al creștinătății”¹¹.

Contextul istoric ne arată, pe de o parte, că acest papă a fost contemporan cu Mihai Viteazul, evenimentul aducerii moaștelor Sfântului Nicolae la București încadrându-se, din punct de vedere temporal, în perioada activității sale pontificale. Pe de altă parte, papa a adresat voievodului Mihai Viteazul cuvinte de înaltă prețuire și respect pentru

¹⁰ Dr. Dragomir DEMETRESCU, „Mâna Sfântului Ierarh Nicolae”, *Biserica Ortodoxă Română*, (1914), pp. 716-722.

¹¹ Alexandru PRELIPCEANU și Augustin PĂUNOIU, „Mihai Viteazul - cavaler al lui Hristos și apărător al creștinătății”, <<https://ziarullumina.ro/documentar/mihai-viteazul-cavaler-al-lui-hristos-si-aparator-al-crestinatatii-54680.html>>, 25 noiembrie 2019

*Mihail Viteazul și doamna Stanca - frescă
din biserica Sfântul Gheorghe - Nou*

abilitatea strategică pe care a dovedit-o. Aceste două considerații ne ajută să deducem că o răsplată generoasă oferită domnitorului pentru meritele sale militare ar fi reprezentat o posibilitate reală.

În sprijinul acestor aspecte favorabile aducerii moaștelor în Țara Românească, putem socoti și faptul că voievodul era onorat și de către curțile imperiale europene, fiind numit „Prinț al creștinătății”. În acest context, domnitorul îi scria împăratului Rudolf al II-lea: „În țara mea aş fi putut să rămân liniștit și sigur, fără nicio teamă, dacă nu m-ar fi chemat credința mea față de creștinătate”¹².

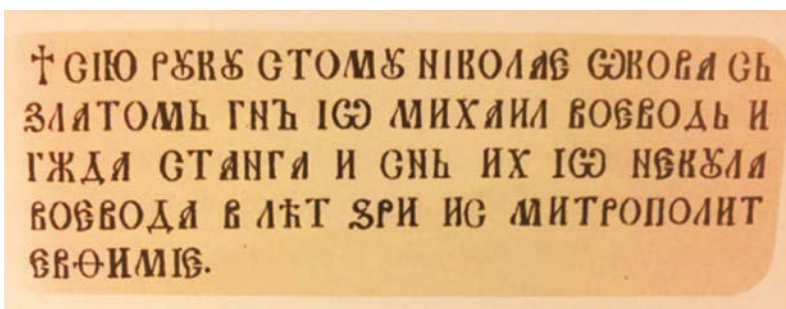
O altă tradiție, la fel de veche, spune că Mihai Viteazul a sprijinit bazilica din Bari, în semn de recunoștință, cu mai multe pungi de galbeni, exprimând prin aceasta mulțumirea pentru împlinirea dorinței sale arzătoare de a aduce mâna Sfântului Nicolae la București.

Inscripția originală de pe racla cu moaștele Sfântului Ierarh Nicolae din biserica Parohiei *Sfântul Gheorghe* – Nou este următoarea:

¹² Anghel T. MARCU, Gion D. IONESCU, „Ultima ctitorie din București a Voievodului Basarab Brâncoveanu”, *Glasul Bisericii*, XLIX (1990), 3-4, pp. 90-102.

„Această mână a Sfântului Nicolae au ferecat-o cu aur Domnul Io Mihail Voievod și Doamna Stanca și fiul lor Necula Voievod, în anul 7108. Is(pravnic) Mitropolitul Eftimie”.

Textul original de pe racla cu mâna Sfântului Ierarh Nicolae din biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou, scris cu litere chirilice, poate fi observat în fotografia de mai jos.

Inscripția originală de pe racla istorică

Cuvântul *is* din inscripție este prescurtarea termenului *ispravnic* și înseamnă „a adus la îndeplinire”. De aici, deducem faptul că ferecătura în aur a sfintei mâini a fost realizată, așa cum am precizat, la porunca domnească, sub purtarea de grijă a mitropolitului Ungrovlahiei de la acea vreme, Eftimie al III-lea¹³.

¹³ Dr. Dragomir DEMETRESCU, „Mâna Sfântului Ierarh Nicolae”, pp. 716-722.

Constatăm, aşadar, faptul că aceste sfinte moaşte au dublă autentificare: a autorităţii statale, prin domnitorul Mihai Viteazul, şi a Bisericii, prin mitropolitul Eftimie al Țării Româneşti.

S-a pus şi întrebarea firească: de ce oare Mihai Viteazul nu a dus cinstitul odor la ctitoria sa din Bucureşti, biserica Mihai Vodă? Potrivit unei tradiţii pioase şi vrednică de crezare, Doamnei Stanca, evlavioasa soţie a lui Mihai Viteazul, i s-a arătat în vis Sfântul Nicolae, chiar în noaptea precedentă aducerii moaştelor la ctitoria Mihai Vodă, şi i-a cerut acesteia şi soţului ei ca racla cu mâna sa sfântă să fie adusă la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou din Bucureşti, unde să rămână în veac. Aşa se face că a doua zi, Mihai Voievod împreună cu Doamna Stanca şi fiul lor, Necula Voievod (Nicolae Pătraşcu, viitor domnitor al Țării Româneşti), au purces la biserica *Sfântului Mare Mucenic Gheorghe* pentru a dărui racla cu mâna făcătoare de minuni a Sfântului Ierarh Nicolae, exact în anul Unirii celor trei Principate Româneşti – 1600 –, după cum este indicat în epitaful istoric înscris pe raclă.

Astfel, putem spune că apoteoza duhovnicească a voievodului Mihai Vodă a fost, fără îndoială, împlinirea făgăduinţei sale de aducere în ţară a mâinii Sfântului Nicolae.

AUTENTIFICAREA ISTORICĂ A SFÂNTULUI ODOR DE CĂTRE ACADEMIA ROMÂNĂ

Inscripția de pe racla cu moaștele Sfântului Ierarh Nicolae a fost autenticată și publicată de Academia Română în volumul I al lucrării *Reper-toarul Inscriptiilor României*, din anul 1965. Această importantă lucrare a fost coordonată de reputatul academician, profesor și bizantinolog Alexandru Elian. Astfel, în urma cercetărilor realizate, racla cu mâna Sfântului Ierarh Nicolae de la biserica Parohiei *Sfântul Gheorghe* – Nou din București a primit autentificarea istorică a celui mai înalt for științific al țării, Academia Română.

Din epitaful înscris pe această raclă istorică reiese și faptul că aceasta a fost realizată de un oarecare grec, pe nume Politimos. De altfel, chiar textul care atestă acest lucru a fost scris în limba greacă. Tradus în limba română, acesta menționează: „Făcută de robul lui Dumnezeu, paharnicul Politimos”. Inscripția istorică de pe raclă se afla și în evidența „Arhivelor generale ale Statului”, încă din anul 1914¹⁴.

Se spune, de asemenea, că domnitorul întregitor de țară, Mihai Viteazul, în lupta de la Călugăreni,

¹⁴ Dr. Dragomir DEMETRESCU, „Mâna Sfântului Ierarh Nicolae”..., p. 721.

purtată împotriva otomanilor în ziua de 13/23 august 1595, a ținut aceste moaște ale Sfântului Nicolae în dreptul inimii, de unde putem trage concluzia că sfântul odor a fost adus în țară cu câțiva ani înainte ca Mihai Voievod să îl dăruiască bisericii *Sfântul Gheorghe* din București.

Istoricul bătăliei de la Călugăreni ne arată că, deși raportul de forțe era net favorabil armatei otomanilor, oastea valahă a reușit, ca prin minune, să țină piept lui Sinan Pașa. Nicolae Bălcescu amintește că Sinan Pașa avea 180.000 de soldați, adică de zece ori mai mult decât oastea lui Mihai Vodă, care abia ajungea la 16.000 de oșteni și 12 tunuri.

SFÂNTUL NICOLAE ÎI SALVEAZĂ VIAȚA DOMNITORULUI MIHAI VITEAZUL

Considerat un competitor cu șanse mari la tronul Țării Românești de către Alexandru Vodă cel Rău, Mihai Viteazul a fost condamnat la moarte de către acesta în vara anului 1593, pe motiv că ar fi complotat împotriva sa, cu scopul de a-i lua locul pe tron. Prins de mercenari și adus în București pentru a fi executat, când Mihai Viteazul a trecut pe lângă

biserica „jupânesei Caplea”, biserica Albă – Postăvari din București, închinată Sfântului Ierarh Nicolae (lăcaș demolat samavolnic în data de 18 martie 1984, după patru sute de ani de existență), acesta i-a rugat pe soldații însărcinați cu paza să îi permită să intre în biserică ca să se închine la icoana Sfântului Nicolae și să asculte Sfânta Liturghie.

Dându-i-se voie să intre în sfântul lăcaș pentru a înălța o ultimă rugăciune în fața icoanei în care era înfățișat chipul Sfântului Nicolae, înainte de a fi executat, Mihai Viteazul îi făgăduiește acestuia că, dacă îl va salva de la moarte, va ridica o biserică în cinstea sa. Se mai spune, de asemenea, că în ziua execuției lui Mihai Viteazul, călăul, un fost slujitor al său, a fost atât de impresionat de atitudinea lui, încât a aruncat securea și a fugit îngrozit din fața acestuia¹⁵.

Momentul istoric este descris și de cronicarul Radu Popescu, care consemnează în *Istoriile domnilor Țării Rumânești* următoarele: „Care auzind

¹⁵ Pr. Nicolae ȘERBĂNESCU, *Politica religioasă a lui Mihai Voievod*, Târgoviște, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, 2001, p. 45; vezi și Pr. Ioniță APOSTOLACHE, *Mihai Viteazul este singurul domnitor român cântat în Balcani ca eliberator al Bizanțului*, <<https://ziarullumina.ro/interviu/mihai-viteazul-este-singurul-dominitor-roman-cantat-in-toti-balcanii-ca-eliberator-al-bizantului-47296.html>>, 25 noiembrie 2019.

domnul dentru acea vreme, au trimis cu urgie și l-au dus la București și trecând pă lângă Bisearca Albă în vremea liturghiei, s-au rugat armașilor să-l lase să asculte Sfânta Liturghie și lăsându-l, au intrat în besearică și rugându-se lui s-ti Nicolae, fiind hramul, că de-l va mântui să-i facă mănăstire în numele lui, precum au și făcut. Că ducându-l la domn și tăgăduind de năpaste, au jurat cu doisprezece boiari că nu iaste fecior de domn și au scăpat. Dentru care nevoe scăpând și sperându-se, au fugit la Poartă și găsind pe tată-său acolo, fiind om mare al Porții, i-au scos domnia în țară, sau, cum zic alții, că fiind capicheaea un lane, care au fost rudă lui, având voe de la Poartă, i-au scos domnia. Ci, ori în ce chip au fost, domnia o au luat. Și luând domnia, mari vrednicii au făcut, mai vârtos cu vitejiile, precum istoria mai nainte va arăta. Și mănăstire încă au făcut, care să veade și să numeaște Mihai Vodă, precum s-au făgăduit în nevoea lui”¹⁶.

Nevoit să îi cruce viața viitorului voievod, domnitorul Alexandru Vodă cel Rău îl eliberează în cele din urmă pe Mihai Viteazul, aflat, în mod evident, sub protecția spirituală a Sfântului Ierarh Nicolae.

¹⁶ Dr. Letiția Mirela CRISTEA, *Ridicarea Mănăstirii Mihai Vodă: între legendă și realitate*, București, Editura Muzeul Municipiului București, 2017, p. 113.

PROCESIUNEA CU MÂNA SFÂNTULUI IERARH NICOLAE DIN ANUL 1707

În ziua de 29 iunie a anului 1707 a fost săvârșită, în chip strălucit, sfințirea bisericii *Sfântul Gheorghe* – Nou din București, ctitoria Sfântului Voievod și Martir Constantin Brâncoveanu. În acest context, Patriarhul Hrisant Nottara al Ierusalimului, înconjurat de un impresionant sobor de arhierei, egumeni și preoți, precum și de familia domnească, a purtat deasupra capului, în procesiune, moaștele Sfântului Ierarh Nicolae, de la parclisul palatului domnesc până la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou, așa cum mărturisește cronicarul Radu Greceanu¹⁷. Acest eveniment oferă încă o atestare istorică importantă.

Domnitorul valah Constantin Brâncoveanu, viitor Sfânt Martir al Bisericii lui Hristos, i-a invitat cu această ocazie pe toți patriarhii Orientului la sfințirea (târnosirea) ultimei sale ctitorii ecleziale,

¹⁷ Radu GRECEANU, *Începătura istoriei vieții luminatului și preacreștinului domnului Țării Rumânești - Io Constantin Brâncoveanu voievod dă când Dumnezeu cu domnia l-au încoronat, pentru vremile și întâmplările ce în pământul acesta în zilele Mării sale s-au întâmplat*, Editura Academiei R.S. România, București, 1970, pp. 151-153.

biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou, pe care a închinat-o atunci Sfântului Mormânt al Domnului de la Ierusalim, și care va deveni, în timp, un veritabil Hurezi al Bucureștilor. Deși domnitorul creștin își pregătise încă din viață locul de veci în pronaosul bisericii Mănăstirii Hurezi, Dumnezeu, prin grija evlavioasei soții a voievodului martir, Doamna Maria Brâncoveanu, a rânduit ca în ziua de 12 iulie 1720, sfintele oseminte mucenicești să fie aduse la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou din cetatea Bucureștilor, sfânt locaș care a devenit și o veritabilă gropniță domnească a familiei Brâncovenilor.

Constantin Brâncoveanu a ținut ca ceremonia sfințirii ctitoriei sale să fie de o strălucire imperială, în virtutea faptului că, prin înrudirea sa cu Cantacuzinii, era moștenitor de drept al Imperiului Bizantin. Acest statut se oglindea în modul său de guvernare, în vestimentația sa, în ceremonia bisericească, în viața de la Curte, dar și în arta post-bizantină a ctitoriilor sale.

Cronicile vremii vorbesc la superlativ despre marea zi a târnosirii noii biserici din anul 1707: „Încă din ajunul sărbătorii au săvârșit slujba de vecernie și priveghere, atât la biserica *Sfântul*

Gheorghe – Nou, cât și la biserica domnească de la Curte. A doua zi, pe 29 iunie 1707, Domnul Țării, împodobit de mare sărbătoare, și toată boierimea s-au adunat la Curtea domnească. Apoi, Măria-Sa Vodă l-a trimis pe Ștefan Cantacuzino, vel-postelnic, cu două «carâte frumoase domnești» să-i invite pe înalții ierarhi străini, cazați la palatul patriarhal de la *Sfântul Gheorghe* – Nou”¹⁸.

Între timp, moaștele Sfântului Ierarh Nicolae fuseseră duse la biserica domnească de la Curte. De aici, în dimineața zilei de 29 iunie 1707, Ștefan Cantacuzino a purces cu cele două carete la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou, ducându-i patriarhului Hrisant, din partea Domnitorului Brâncoveanu Vodă, o cruce prețioasă din aur, bătută în pietre scumpe. De acolo, au venit la Curtea Domnească împreună cu o mulțime impresionantă de preoți și egumeni îmbrăcați în veșminte de sărbătoare. După sosirea acestora la Palat, domnitorul Constantin Brâncoveanu a dispus formarea alaiului astfel: mai întâi „gloată multă de ostași și de norod, apoi boierimea, egumenii, călugării și preoții, veneau după aceea arhieriei

¹⁸ Radu Greceanu, *Începătura istoriei vieții...*, pp. 151-153.

și, după arhieriei, Preafericitul Patriarh (purtând sfintele moaște deasupra capului), iar pe urma patriarhului mergea Domnul Constantin Brâncoveanu cu toți coconii lui în podoabe domnești și cămărașul cel mare, carele de la Curtea domnească până la Biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou împărțea bani la săraci. Iar mai pe urmă mergea Doamna Maria cu domnițele ei și cu toate soțiile boierilor și așa, în această rânduială, au mers toți pe jos până la biserica *Sfântul Gheorghe*. Astfel, făcându-se ocolirea, au intrat în biserică, iar patriarhul, punând moaștele pe Sfântul Prestol, a săvârșit Sfânta Liturghie. După slujbă, s-au suit cu toții în casele patriarhale, unde s-au ospătat cu mare cinste, iar Domnul l-a învrednicit de a săvârșit această minunată mănăstire a Sfântului Mucenic Gheorghe. Apoi a împărțit părintelui patriarh, precum și tuturor arhieriei, marama frumoasă cu galbeni legați într-însele și, separat, câte o medalie mare cu chipul lui Vodă Brâncoveanu”¹⁹.

¹⁹ Anghel T. MARCU, Gion D. IONESCU, „Ultima ctitorie din București a Voievodului Basarab Brâncoveanu”, *Glasul Bisericii*, XLIX, (1990), 3-4, pp. 190-193.

MINUNI ALE SFÂNTULUI IERARH NICOLAE SĂVÂRȘITE LA CINSTITELE SALE MOAȘTE

Pelerinii și credincioșii care vin la biserica Parohiei *Sfântul Gheorghe – Nou* din București pentru a cinsti și săruta mâna dreaptă a Sfântului Ierarh Nicolae simt mângâierea și ocrotirea spirituală a acestui mare ierarh al Bisericii. Aici găsesc sprijin, tămăduire sufletească și trupească pentru felurite neputințe trupești.

De-a lungul timpului, au fost mărturisite nenumărate minuni săvârșite de către Sfântul Ierarh Nicolae în urma rugăciunilor înălțate de credincioși înaintea moaștelor sale din biserica *Sfântul Gheorghe – Nou*. Oameni cu boli incurabile s-au vindecat în mod miraculos, rugându-se în fața mâinii făcătoare de minuni. În acest context, atât credincioși din București, cât și din țară sau străinătate vin plini de speranță și evlavie, aducând mulțumiri Sfântului Nicolae pentru multele daruri primite în urma rugăciunilor stăruitoare. Zi de zi, aceștia mărturisesc cu mulțumire binele pe care Sfântul Nicolae l-a înfăptuit în viața lor.

În acest sens, propun atenției două exemple elocvente privitoare la minunile săvârșite de Sfântul

„Focul cel mare”

(litografie de M. Bouquet, 23 martie 1847)

Ierarh, prin mâna sa plină de har, în biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou.

O mare minune a fost înfăptuită de Sfântul Ierarh Nicolae în primăvara anului 1847, când, un mare incendiu, denumit în istorie și „Focul cel mare”, a cuprins cetatea Bucureștilor, ajungând și la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou. Incendiul a fost atât de violent, încât a topit clopotele sfântului locaș,

pătrunzând apoi în biserică, până aproape de Sfântul Altar, afectând chiar unele icoane de pe catapeteasmă însă printr-o lucrare dumnezeiască, racla cu mâna Sfântului Ierarh Nicolae a rămas intactă.

„DUPĂ CREDINȚA VOASTRĂ, FIE VOUĂ!”
(MATEI 9, 29)

O altă minune a Sfântului Nicolae este legată de un eveniment pentru care voi da mărturie în cele ce urmează. Cu câțiva ani în urmă, într-o zi, Abed, un libanez de religie musulmană, om harnic și cu o deosebită conduită morală, care făcea parte dintr-o echipă de muncitori ce lucrau conștiincios la șantierul de restaurare exterioară a bisericii Parohiei *Sfântul Gheorghe* – Nou, a venit la mine, spunându-mi că noaptea a visat o cruce mare și luminoasă ce venea spre el... M-a întrebat nedumerit: „Părinte, ce poate însemna aceasta?”. După câteva momente de reflecție, i-am spus direct ceea ce cred, fără prea multe ocolișuri, mai ales că relația dintre noi era una de prețuire reciprocă: „poate a venit vremea să-L primești pe Hristos în viața ta, prin Taina Sfântului Botez”. Apoi, m-am asigurat că dorește să primească

în mod liber, neconstrâns, Taina Sfântului Botez și m-am oferit să îi fiu naș. A rămas puțin surprins de propunerea mea, neașteptându-se, probabil, la un asemenea răspuns. După câteva zile de reflecție, Abed a venit la mine cu fața plină de lumină și pace sufletească, spunându-mi că s-a gândit mult la ceea ce am vorbit și că dorește din toată inima să primească Taina Sfântului Botez, în numele Domnului Iisus Hristos. A ales să poarte, prin Botez, numele Nicolae. Aceasta și datorită faptului că, încă înainte de a lua hotărârea de a se boteza, îl surprindeam uneori rugându-se cu evlavie în fața raclei cu mâna Sfântului Nicolae... În acele momente, el îmi spunea că îl iubește pe Sfântul Nicolae, care este foarte respectat chiar și în lumea musulmană.

La câțiva ani după Botez a venit însă marea încercare pentru Nicolae și familia sa. Într-o seară, am primit un telefon de la cineva care s-a recomandat a fi de la „Salvare”, care mi-a spus că un fin al meu a suferit un grav accident de circulație. Am reușit să vorbesc la telefon cu Nicolae, care, fiind aproape în agonie și văitându-se de durere, m-a rugat să am grijă de cei opt copii ai săi, în cazul în care se va întâmpla ceva cu el. În timp ce vorbea cu mine, a intrat în comă. Am alergat împreună cu Părintele Vladimir,

*Icoana Sfântului Ierarh Nicolae
cu închinarea potolirii furtunii pe mare -
frescă din biserica Sfântul Gheorghe - Nou*

colegul meu, la spital. Acolo, am aflat că, în urma accidentului, Nicolae suferise multiple traume, mai ales la cap, medicii dându-i puține șanse de supraviețuire... Craniul îi fusese grav afectat. Medicul ne-a spus că, dacă va supraviețui, este probabil să se confrunte cu pierderi de memorie sau cu alte complicații de ordin neurologic. A fost operat de urgență chiar în acea noapte cumplită pentru noi toți. În a treia zi de comă pentru Nicolae, după ce au fost înălțate rugăciuni neîncetate de către preoții și credincioșii bisericii noastre pentru sănătatea și salvarea vieții sale, am hotărât să oficiem, în preajma raclei cu mâna Sfântului Ierarh Nicolae, Taina Sfântului Maslu. Astfel, împreună cu Părintele Vasile și mulți credincioși i-am cerut lui Dumnezeu și Sfântului Nicolae să-i cruțe viața lui Nicolae al nostru. Ne gândeam cu toții și la cei opt copii pe care acesta îi are împreună cu soția lui, Gabriela, toți creștini ortodocși.

La aproximativ o jumătate de oră de la săvârșirea Tainei Sfântului Maslu m-a sunat Sara, fata lui Nicolae, țipând. M-am speriat tare, crezând că o să-mi dea o veste rea, dar, de fapt, ea țipa de bucurie – tatăl ei se trezise din comă și era perfect lucid. Pur și simplu, nu avea nicio pierdere de memorie, nicio problemă neurologică.

Am mers de îndată să-l vizitez la spital, unde m-a întâmpinat cu lacrimi de bucurie. Mi-a spus, plângând în hohote, ce mare minune a făcut Sfântul Nicolae pentru el: „Părinte, l-am văzut pe Sfântul Nicolae! Dar nu în vis, ci în realitate! A venit la mine, aici la spital, când eram în comă. Era ca în icoană, frumos și blând, îmbrăcat într-un veșmânt ce strălucea ca soarele, iar fața lui era plină de blândete și lumină. Mi-a spus că el este Sfântul Nicolae și că rugăciunile m-au ajutat mult. Apoi, punându-mi mâna pe cap, m-a binecuvântat și mi-a zis că trebuie să-mi revin, și atunci m-am trezit din comă”.

Nicolae mi-a mai spus că nu va uita niciodată această mare lucrare minunată a Sfântului și că Îl va mărturisi pe Domnul Iisus Hristos câte zile va mai avea de trăit pe acest pământ. Astăzi, când vine la biserică, se închină cu evlavie și lacrimi de recunoștință la racla cu mâna binecuvântătoare și făcătoare de minuni a protectorului său, Sfântul Ierarh Nicolae al Mirelor Lichiei.

Cinstitele moaște ale Sfântului Nicolae au fost purtate, mai ales după anul 2009, în zeci de pelerinaje desfășurate în întreaga țară, unde mii de credincioși din toate colțurile României au beneficiat de binecuvântarea sfântului, prin minunatele sale odore.

Mâna sfântului a ajuns chiar și în Statele Unite ale Americii. Pentru prima dată în istoria celor peste patru sute de ani de când moaștele Sfântului Nicolae au fost aduse la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou, acestea au trecut oceanul, ajungând, în luna septembrie a anului 2015, la sfințirea bisericii românești *Sfântul Nicolae* și *Sfânta Cuvioasă Parascheva* din Troy (Detroit), statul Michigan. „Aici, credincioșii au avut bucuria să se închine la racla cu moaștele Sfântului Ierarh Nicolae adusă de la biserica *Sfântul Gheorghe* – Nou din București, de către Părintele Paroh Emil-Nedelea Cărămizaru, cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române”²⁰.

CINSTIREA SFINTELOR MOAȘTE ÎN BISERICA ORTODOXĂ

În încheiere, spre o mai bună înțelegere a cultului cinstirii sfintelor moaște în Biserica Ortodoxă,

²⁰ Diac. Alexandru BRICIU, *Sfințirea bisericii românești din Troy, Michigan*, <<https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/stiri/sfintirea-bisericii-romanesti-din-troy-michigan-105450.html>>, 25 noiembrie 2019.

se cuvine să punem în lumină și câteva argumente referitoare la învățătura creștină-ortodoxă despre cinstirea acestor alese odoare duhovnicești.

Cuvântul *moaște* provine din slavonescul *mošti*, care înseamnă *puternic, tare*. Se folosește, în limbajul religios, la plural – *sfintele moaște* – și are același înțeles ca și latinescul *reliquia* sau grecescul *lipsana*, care înseamnă *rămășițe pământești*. Conform prevederilor dreptului bisericesc ortodox, prin canonizare se înțelege demersul Bisericii de recunoaștere și așezare în rândul sfinților a eroilor dreptei credințe adormiți întru Domnul, pe temeiul învățăturilor sale bimilenare. O rânduială asemănătoare există chiar și în Biserica Romano-Catolică.

Biserica a cinstit rămășițele pământești ale sfinților încă din perioada apostolică, atunci când nu numai trupul, ci și hainele și obiectele pe care le foloseau Sfinții Apostoli ai Mântuitorului Hristos erau cinstite și mulți bolnavi se tămăduiau numai la trecerea peste ei a „umbrei” trupului Sfinților Apostoli, conform referatului biblic (*Fapte* 5, 15).

Un creștin ortodox se închină numai lui Dumnezeu! Când ne închinăm propriu-zis, adică atunci când

facem semnul Sfintei Cruci, rostim și invocăm numele Sfintei Treimi: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Astfel, știm că sfinților li se cuvine venerare, cinstire, adică o închinare în sensul larg al cuvântului. Numai lui Dumnezeu i se cuvin adorarea și închinarea propriu-zisă. De asemenea, când ne însemnăm cu Sfânta Cruce în fața moaștelor, icoanelor sau a altor sfinte odore, Îl chemăm pe Dumnezeu Atotțiitorul și cerem sfântului sau sfinților venerați mijlocire și ajutor în susținerea rugăciunilor noastre la tronul Slavei lui Dumnezeu, în Împărăția iubirii nesfârșite și neînserate.

Sfântul Apostol Pavel ne încredințează că suntem templu al lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în noi (*1 Corinteni* 3, 16), iar trupul este „Templu al Duhului Sfânt” (*1 Corinteni*, 6, 19). Astfel, sufletul sfântului mijlocitor și protector pentru mântuirea noastră păstrează cu trupul său o legătură tainică, trainică și harică, deci cu sfintele sale moaște, aducând celor ce cred binecuvântare dumnezeiască. Credincioșii simt legătura dintre ei și sfinți ca pe o comuniune a iubirii, ducându-se cu gândul, prin rugăciune, la cel pe care sfinții l-au slujit chiar și până la sacrificiul suprem, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Este important să menționăm că demersul nostru spiritual, care include rugăciuni înaintea sfințelor odoare pentru tămăduirea unor boli nu exclude lucrarea și rolul medicului în societate. Fiecare slujire își are rolul și rostul său. Prin mâna multor medici care urmează pilda sfinților doctori fără de arginți ai Bisericii lucrează de fapt harul lui Dumnezeu și darurile sfinților Săi.

Domnul nostru Iisus Hristos vorbește în Sfânta Evanghelie despre beneficiile duhovnicești pe care le primesc cei care se împărtășesc cu Trupul și Sângele Său, având prin aceasta promisiunea nemuririi. Se înțelege de aici și faptul că trupul pe care Mântuitorul Hristos și l-a asumat prin întruparea Sa, sfințind astfel întreaga umanitate, a fost cinstit ca atare, îndumnezeindu-l și ridicându-l până la sublima înălțime a Sfintei Euharistii.

Marele păstor de suflete, Părintele Ilie Cleopa, ne învață despre cinstirea sfințelor moaște, spunându-ne: „Sfintele moaște nu sunt idoli sau zei ori asemănări ale lui Dumnezeu, și nici închinarea la ele nu este idolatrie. Căci dacă Însuși Dumnezeu le proslăvește prin puterea minunată ce le-o dă, și noi trebuie să le cinstim, deoarece prin aceasta cinstim pe Dumnezeu, Care le-a dat putere, și suntem

datori să cinstim puterea dumnezeiască din ele, iar nu pe ele însele ca atare. Noi nu le ridicăm sfintelor moaște biserici, cum făceau păgânii zeilor și idoliilor lor, ci pe locul descoperirii lor ridicăm biserici lui Dumnezeu și proslăvim pe Dumnezeu prin ele. Porunca I-a și a II-a înlătură cinstirea idolilor, dar nu și pe a sfintelor moaște, căci prin sfintele moaște noi nu înlocuim pe Dumnezeu, așa cum Îl înlocuiesc păgânii idolatri, prin idoliilor lor”²¹.

Sfinții fac minuni și prin ajutorul acestor odoare, având ca sprijin harul Atotputernicului Dumnezeu. În acest fel înțelegem mărturiile celor care au avut astfel de experiențe duhovnicești, întărindu-ne și mai mult în credință.

Noi, preoții slujitori la străvechiul altar al bisericii *Sfântul Gheorghe* – Nou primim mărturii ale multor credincioși care vin cu îndreptățită speranță la mâna Sfântului Nicolae, mulțumindu-i acestuia pentru binefacerile și minunile săvârșite.

Prin urmare, mai presus rămâne credința fiecăruia, care, de-ar fi cât „un grăunte de muștar” (*Marcu* 11, 23), potrivit învățaturii evanghelice, ar putea muta și munții din loc.

²¹ Arhim. Ilie CLEOPA, *Călăuză în credința ortodoxă*, s.l., Editura Episcopiei Romanului, 2003, p. 183.

*Sfântul Nicolae salvând de la păcatul desfrânării
pe cele trei fete
(frescă din biserica Sfântul Gheorghe - Nou)*

Biserica Sfântul Gheorghe - Nou

În concluzie, viața pilduitoare a Sfântului Ierarh Nicolae, model de conduită morală transfigurată în lumină binefăcătoare pentru oameni, adevărește tuturor celor care cred cu adevărat în Domnul Iisus Hristos că minunile există și prin ele se învederează faptul că Dumnezeu lucrează și se bucură întru sfinții Săi.

*Preafericitul Părinte Teofil al III-lea, Patriarhul Ierusalimului,
închinându-se la mîna Sfîntului Nicolae din biserică
(26 octobrie 2014)*

*Pelerinaj cu moastele Sfântului Nicolae
în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului
(8 decembrie 2015)*

*Pelerinaj cu moastele Sfântului Nicolae la Catedrala episcopală
din Caransebeș (7 mai 2016)*

*Pelerinaj cu moastele Sfântului Nicolae la Catedrala Reîntregirii
Neamului, Alba-Iulia. (22 octombrie 2016)*

*Părintele Emil Nedelea-Cărămizaru,
parohul bisericii Sfântul Gheorghe - Nou*

*Racla, cu mâna Sfântului Nicolae
și racla, cu mâna Sfintei Marina,
adusă de la, biserica Sfântul Antonie cel Mare,
Seres - Grecia.*

*Peterini din județele Harghita și Covasna,
închinători la mâna Sfântului Nicolae*

*Sfânta Liturghie în Eparhia Maramureșului și Sătmărilor,
cu ocazia aducerii în pelerinaj a moaștelor Sfântului Nicolae
și ale Sfântului Martir Constantin Brâncoveanu
(21 mai 2017)*

*Pelerinaj cu moastele Sfântului Nicolae
în Statele Unite ale Americii, la sfințirea bisericii românești
Sfânta Cuvioasă Parascheva din Troy (Detroit)
(19 septembrie 2015)*